

Sygn. akt *XVII AmE 135/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący: **SSO Dariusz Dąbrowski**

Protokolant: Sekretarz sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej w R.** przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

przy udziale zainteresowanego (...) **Sp. z o.o. w Ś.**

o zawarciu umowy sprzedaży energii elektrycznej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 2 grudnia 2013 roku Nr (...)

orzeka:

1. oddala odwołanie,

2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w R. na rzecz pozwanego

Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem

kosztów zastępstwa procesowego,

3. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w R. na rzecz

zainteresowanego (...) Sp. z o.o. w Ś. kwotę 377 zł

(trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego

Sygn. akt *XVII AmE 135/13*

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...)z dnia 25 października 2013 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej „Prezesem URE” lub „Prezesem Urzędu”) na podstawie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 9a ust. 6 i art. 30 ust. 1 ustawy prawo energetyczne oraz art. 104 k.p.a. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 20 lutego 2013 roku (...)S.A. z siedzibą w B. w sprawie rozstrzygnięcia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w trybie art. 8 ust. 1 ustawy prawo energetyczne, sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii, należącym do (...)S.A. orzekł zawarcie pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w B. z (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej, o treści stanowiącej załącznik do przedmiotowej decyzji.

W odwołaniu od powyższej decyzji, powód (...) S.A. z siedzibą w R. (zwany dalej również (...)) zaskarżył przedmiotową decyzję w całości i wniósł o wstrzymanie wykonania postanowienia Prezesa URE z dnia 16 października 2013 roku nr (...) do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, ewentualnie o zmianę odnośnie zabezpieczenia poprzez tymczasowe ukształtowanie warunków podjęcia i kontynuowania dostaw z uwzględnieniem żądań powoda, dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki lub elektroenergetyki na okoliczność wskazaną przez powoda w odwołaniu, zmianę zaskarżonej decyzji w sposób wskazany przez powoda w odwołaniu.

Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy pozwanemu do ponownego rozpoznania oraz w każdym wypadku o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, opłaty sądowej i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Odwołujący się zarzucił wydanej decyzji rażące naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego:

a) art. 9a ust. 6 ustawy prawo energetyczne oraz § 15 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii poprzez ich błędną (jedynie językową) wykładnię, ignorując ustawowy nakaz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii wynikających z art. 1 ust. 2 in fine ustawy prawo energetyczne, jak też błędną wykładnię całości powołanych przepisów i nadaniu celowi ustawy prawo energetyczne rozwoju odnawialnych źródeł energii prymatu nad celami: rozwojem konkurencji i równoważeniem interesów powoda i zainteresowanego, a przez to naruszenie art. 31 ust. 3, art. 22, art. 64 ust. 1-3, jak też art. 2 Konstytucji RP, przez ich niezastosowanie;

b) art. 5 ust. 2 pkt. 1 oraz ust. 2b pkt 1 ustawy prawo energetyczne polegające na błędnej wykładni, a w konsekwencji zastosowaniu w sposób sprzeczny z art. 58 § 1 in principio i § 2 k.c., które to naruszenie polega na jedynie częściowo, jak też „formalnym”, ujęciu w umowie ilości (...) energii w podziale na okresy umowne – to znaczy sformułowaniu jedynie obowiązku przedłożenia szczegółowego powykonawczego grafiku godzinowego wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci energii elektrycznej przez sprzedającego, przy braku odpowiadającego mu (tj. równie szczegółowego, godzinowego) grafiku sprzedaży przewidzianego dla każdej doby miesiąca (tj. okresu rozliczeniowego) w ujęciu rocznym, przed rozpoczęciem danego roku kalendarzowego i miesiąca; W ten sposób ukształtowano kwestionowaną decyzją administracyjną uprawnienie zainteresowanego do „narzucenia” powodowi dowolnych wielkości lub kontraktu pasmowego, które są wynikiem inkorporowania w umowie wyłącznie interesu zainteresowanego – przez to ukształtowano stosunek cywilnoprawny nieważny w rozumieniu art. 58 § 3 in fine k.c., zgodnie z argumentacją ujętą w pozostałych zarzutach odwołania;

c) art. 535 k.c. i art. 353¹ k.c. w związku z art. 487 § 2 k.c. oraz w związku z art. 555 k.c. poprzez ukształtowanie kwestionowaną decyzją administracyjną stosunku zobowiązaniowego, w którym ustalono na rzecz zainteresowanego prawo dostarczania do sieci dowolnej ilości energii elektrycznej, czyli dobra wielkości nielimitowanej zapotrzebowaniem klientów powoda, bądź zapotrzebowaniem wyznaczonym krzywą zapotrzebowania odbiorców w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, za cenę urzędową sztywną; Ukształtowany stosunek prawny sprzedaży, w zakresie obu świadczeń wypacza normatywnie ustalony typ umowy sprzedaży charakteryzujący się ekwiwalentnością świadczeń stron oraz na tyle poważnie ingeruje w swobodę umów unormowaną w art. 353¹ k.c., że jedynym skutkiem prawnym takiego stosunku prawnego może być jego nieważność – zgodnie z art. 58 § 1 in principio, § 2 oraz § 3 in fine k.c. ewentualnie przywrócenie zachwianej ekwiwalentności zgodnie z żądaniem powoda.

2. przepisów postępowania:

art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 78 § 1 i art. 84 § 1 k.p.a. przez niedopuszczenie i nieprzeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki, specjalizującego się w budowie urządzeń wytwórczych, a to w celu jednoznacznego ustalenia – na podstawie informacji zainteresowanego zawartej w piśmie z dnia 12.08.2013 roku skoro jednostka posiada regulacyjność w zakresie 25-40 MW – czy regulacja jednostki wytwórczej jest możliwa w odniesieniu do oczekiwanego przez powoda dopasowania do każdego z dwóch oczekiwanych przez powoda wariantów:

- i. wariant I – moc godzinowa w poszczególnych godzinach doby dopasowana do krzywej zapotrzebowania powoda;
- ii. wariant II – moc godzinowa w godzinach euro szczytu dopasowana do max mocy osiągananej przez źródło, natomiast poziom mocy w godzinach pozaszczytowych na takim poziomie, aby stosunek ilości energii dostarczanej w godzinach euro szczytu wynosił nie mniej niż 50% całkowitej ilości energii elektrycznej będącej przedmiotem dostawy w miesięcznym okresie rozliczeniowym;

a to wobec uwarunkowania przez powoda rezygnacji z podtrzymywania tego wniosku dowodowego, od przyznania możliwości osiągnięcia przez zainteresowanego stopnia regulacyjnego, jak w powyższych wariantach oraz niepewności co do tego czy przyznanie przez zainteresowanego, w jego piśmie z dnia 12.08.2013 roku regulacyjności jednostki wytwórczej w zakresie 25-40 MW przez zainteresowanego, pozwala przyjąć za mieszczące się w każdym z powyższych wariantów przedstawionych przez powoda.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania w całości, oddalenie wniosku o zabezpieczenie odwołania poprzez wstrzymanie wykonalności wskazanego przez powoda postanowienia Prezesa URE, oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki lub elektroenergetyki specjalizującego się w budowie urządzeń wytwórczych oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż po dokonaniu ponownej analizy sprawy oraz zarzutów odwołania w jego ocenie brak jest podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji zgodnie z wnioskiem powoda. Pozwany podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonym postanowieniu odniósł się do zarzutów odwołania.

Pismem z dnia 28 stycznia 2014 roku zainteresowany – (...) S.A. w Ś. (obecnie (...) Sp. z o.o. w Ś., wcześniej (...)S.A. z siedzibą w B., zwany dalej również (...) lub (...)) zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie odwołania w całości, oddalenie wniosku o wstrzymanie wykonalności wskazanego przez powoda postanowienia Prezesa URE i wniosku w zakresie ewentualnej zmiany odnośnego zabezpieczenia poprzez tymczasowe ukształtowanie warunków podjęcia i kontynuowania dostaw z uwzględnieniem żądań powoda sprecyzowanych w pkt 3 odwołania, oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego w zakresie określonym w punkcie 2 odwołania, jako bezprzedmiotowego i nie mającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) S.A. w Ś., obecnie (...) Sp. z o.o. w Ś., wcześniej (...)S.A. z siedzibą w B., jest wytwórcą energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii i prowadzi działalność na podstawie koncesji Prezesa URE udzielonej decyzją z dnia 14 października 1998 roku nr (...) z późniejszymi zmianami.

(...) S.A. z siedzibą w R. prowadzi koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną na podstawie decyzji Prezesa z dnia 17 listopada 1998 roku nr (...) z późniejszymi zmianami i jest sprzedawcą z urzędu o którym mowa w art. 3 pkt 29 ustawy prawo energetyczne.

Pismem z dnia 27 listopada 2012 roku (...)S.A. z siedzibą w B. zaoferowała powodowi jako sprzedawcy z urzędu sprzedaż całej ilości energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnym źródle energii pomniejszonej o ilość energii elektrycznej zużytej na potrzeby własne, wskazując przy tym na posiadaną koncesję na wytwarzanie energii

elektrycznej i przedstawiając planowane wolumeny oferowanej energii w podziale na okresy umowne. (k. 24 akt administracyjnych)

W odpowiedzi na pismo (...) B. z dnia 27 listopada 2012 roku, (...) S.A. przesłał wraz z pismem z dnia 3 grudnia 2012 roku projekt umowy sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. (k. 27 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 17 grudnia 2012 roku (...)S.A. podtrzymała swoją ofertę i wskazała, iż zawarcie umowy na warunkach przedstawionych przez powoda w piśmie z dnia 3 grudnia 2012 roku nie jest możliwe ze względu na zapis §5 i §6 projektu umowy powoda i przedstawiła nowy projekt umowy uwzględniający zdaniem (...) B. interesy obu stron. (k. 45 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 18 grudnia 2012 roku (...) poinformował (...) B., iż nie może zaakceptować projektu umowy, który przesłał jako załącznik pismem z dnia 17 grudnia 2012 roku jednocześnie deklarując wole ustalenia warunków w sposób uwzględniający interesy obu stron i wskazując, że sposób w jaki proponuje (...) B. ustalić warunki umowy powoduje całkowite przeniesienie odpowiedzialności związane z ponoszeniem ryzyka ceny i wolumenu na powoda, co nie prowadzi do równego traktowania stron. (k. 83 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 20 lutego 2013 roku (...)S.A. zwróciła się do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu i ustalenie warunków sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w należącym do tego przedsiębiorstwa odnawialnym źródle energii. Spór dotyczył odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w R. z (...)S.A. umowy sprzedaży energii elektrycznej pochodzącej z należącego do (...)S.A. odnawialnego źródła energii, ze względu na odmienne poglądy stron co do określonych zapisów dotyczących realizacji zakupu energii elektrycznej, określonego w art. 9a ust. 6 ustawy prawo energetyczne. Jednocześnie (...)S.A. domagała się wydania postanowienia określającego warunki podjęcia dostaw energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. (k. 1 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 7 marca 2013 roku Prezes URE wezwał powoda do prawnego i faktycznego uzasadnienia stanowiska w zakresie spornych treści projektu umowy sprzedaży energii elektrycznej, wytworzonej w odnawialnym źródle energii należącym do (...) B..(k. 94 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 19 marca 2013 roku (...) w odpowiedzi na powyższe wezwanie Prezesa URE uzasadniła swoje stanowisko i złożyła wyjaśnienia w sprawie, (k. 98 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 17 kwietnia 2013 roku Prezes URE po formalnym uzupełnieniu braków przez (...) B. zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego zawarcia przez strony umowy i wezwał (...) i (...) B. do przedstawienia szczegółowych stanowisk oraz wskazanych w piśmie dokumentów i informacji. (k.144 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 16 kwietnia 2013 (...) B. przedstawiła swoje stanowisko w sprawie i złożyła wymagane wyjaśnienia i informacje (k. 151 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 (...) przedstawiła swoje stanowisko w sprawie i złożyła wymagane wyjaśnienia i informacje (k. 177 akt administracyjnych)

Po stwierdzeniu przez Prezesa URE, iż zachodzą przesłanki do przeprowadzenia z urzędu rozprawy administracyjnej pismem z dnia 7 czerwca 2013 roku wezwał strony na rozprawę w dniu 25 czerwca 2013 roku. (k. 234 akt administracyjnych)

Na rozprawie administracyjnej w siedzibie Wschodniego Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki w L. (...) i (...) B. co do zasady podtrzymały swoje stanowiska w sprawie wskazując na dodatkowe okoliczności natury formalno-prawnej. (k. 238 i 385 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 26 czerwca 2013 roku (...) B. przedstawiła akceptowalny przez nią projekt umowy sprzedaży energii elektrycznej. (k. 304 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 28 czerwca 2013 roku (...) przedstawiła swój projekt umowy oraz zgłosiła potrzebę tymczasowego ukształtowania warunków realizacji dostawy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł według przedstawionego przez nią projektu. (k. 326 akt administracyjnych)

Pismem z dnia 23 sierpnia 2013 roku Prezes URE zawiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz możliwości zapoznania się z zebrany materiałem w celu ewentualnego wypowiedzenia się co do niego. (k. 406 akt administracyjnych)

W dniu 16 października 2013 roku Prezesa wydał postanowienie nr (...), w którym określił warunki podjęcia i kontynuowania dostaw energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii należącego do (...) B. (k. 424 akt administracyjnych)

Decyzją nr (...)z dnia 25 października 2013 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (orzekł zawarcie pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w B. z (...) S.A. z siedzibą w R. umowy sprzedaży energii elektrycznej, o treści stanowiącej załącznik do przedmiotowej decyzji. (k. 454 akt administracyjnych i k. 5 akt sądowych)

Od powyższej decyzji powód (...) S.A. wniósł przedmiotowe odwołanie zaskarżając ją w całości. (k. 32 akt sądowych)

Powyższe fakty pozostają bezsporne i zostały ustalone na podstawie dokumentów załączonych przez strony do pism procesowych oraz znajdujących się w aktach administracyjnych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy podnieść, iż zarzut naruszenia przepisów postępowania administracyjnego Sąd uznał za całkowicie bezzasadny, ponieważ nawet gdyby przyjąć, że w postępowaniu administracyjnym doszło do uchybień proceduralnych to nie mogą one być przedmiotem postępowania sądowego mającego na celu merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym.

Sąd rozpoznając sprawę z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu nie może ograniczać się do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowanie sądowe. Ewentualne naruszenie przepisów postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania sądowego i nie stanowi samoistnej podstawy uchylenia decyzji w tym postępowaniu. Celem postępowania jest merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, której przedmiotem jest spór powstający pomiędzy stronami dopiero po wydaniu zaskarżonej decyzji, a nie przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego. Wniesienie do Sądu odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna dopiero cywilne, pierwszoinstancyjne postępowanie sądowe, w którym Sąd dokonuje własnych ustaleń, rozważając całokształt materiału dowodowego, na co wielokrotnie wskazywał tak Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak też Sąd Apelacyjny oraz Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach (np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 roku, sygn. akt III CRN 120/91, wyroku z dnia 19 stycznia 2001 roku sygn. akt I CKN 1036/98, wyrok SOKiK z dnia 18 lutego 2004 roku o sygn. akt XVII AmT 2/03).

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest sądem cywilnym i prowadzi sprawę cywilną, wszczętą w wyniku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu według reguł kontradiktoryjnego postępowania cywilnego, a nie sądem legalności decyzji administracyjnej, jak to czynią sądy administracyjne w postępowaniu sądowno-administracyjnym. Tylko takie odczytanie relacji pomiędzy postępowaniem administracyjnym i postępowaniem sądowym może uzasadniać dokonany przez racjonalnego ustawodawcę wybór między drogą postępowania cywilnego i drogą postępowania sądowno-administracyjnego dla wyjaśnienia istoty sprawy. Rolą Sądu jest ustalenie w oparciu o argumenty i dowody powołane przez strony, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy, w jakim zakresie doszło do

takiego naruszenia oraz czy środki zastosowane przez Prezesa Urzędu są zgodne z przepisami ustawy oraz wymogami zasady proporcjonalności.

Sąd zważył, iż wniosek (...) B. uruchomił, przyznana Prezesowi URE przez art. 8 ust. 1 ustawy prawo energetyczne, legitymację do ukształtowania spornej między stronami kwestii zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, w granicach przysługującej stronom swobody kontraktowania.

Zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy prawo energetyczne w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

Zgodnie z treścią art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne sprzedawca z urzędu jest obowiązany, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało koncesję na jej wytwarzanie lub zostało wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 9p ust. 1; zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b.

Wyżej wskazany obowiązek został skonkretyzowany w § 15 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii zgodnie z którym obowiązek zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, o którym mowa w art. 9a ust. 6 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli sprzedawca z urzędu zakupił całą oferowaną mu ilość energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, przyłączonych do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej elektroenergetycznej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania tego sprzedawcy.

Powyższe przepisy wyraźnie stanowią o obowiązku zakupu przez sprzedawcę z urzędu całej oferowanej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii po cenie ustalonej przez Prezesa URE i nie przewidują żadnych dodatkowych ograniczeń w tej materii. Tym samym, należy uznać, iż decyzja Prezes URE jest prawidłowa i właściwie reguluje kwestie warunków zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii należących do zainteresowanego.

W tym miejscu dodać należy, że nowa ustawa dotycząca zakupu energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii (ustawa z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii) nakłada na sprzedawcę zobowiązanego podobne obowiązki (art. 41 i nast. Ustawy). Tym samym należy uznać, że ustawodawca nie zmienił zapatrywania na kwestie warunków zakupu energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i wszelkie rozważania pozostaną aktualne po zmianie ustawy.

Zarzut powoda dotyczący naruszenia art. 9a ust. 6 ustawy prawo energetyczne oraz § 15 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii poprzez ich błędną (jedynie językową) wykładnię należy zatem uznać za całkowicie bezpodstawny.

Wobec zaistnienia między stronami sporu dotyczącego odmowy zawarcia umowy sprzedaży energii, w kompetencji Prezesa URE wynikającej z treści art. 8 ust 1 prawo energetyczne było rozpoznanie powyższego sporu na korzyść

zainteresowanego poprzez wydanie decyzji zastępującej umowę stron, skoro po stronie (...) istniał obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii zainteresowanego.

Nalozony na powoda obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii zainteresowanego jest niewątpliwie obowiązkiem publicznoprawnym i stanowi dopuszczalny wyjątek od konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej i proporcjonalności o jakich mowa w Konstytucji RP. Takie jednak ograniczenie prawa jest przez Konstytucję dopuszczalne (art. 22) o ile istnieje ważny ku temu interes publiczny a ograniczenie następuje w drodze ustawy. W sprawie niniejszej mamy do czynienia ze wsparciem dla rozwoju odnawialnych źródeł energii w postaci nałożenia obowiązków na niezależne podmioty, co jest niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym, ale rozumianego nie jako określony rodzaj działalności gospodarczej realizowanej w tej dziedzinie ale jako wartości, jaką niesie ze sobą produkcja czystej energii. Powyższe ograniczenie podyktowane jest także treścią art. 74 Konstytucji, który obliguje władze publiczne do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom oraz do chronienia środowiska. Powyższe powszechnie chronione wartości uzasadniają stworzenie takich ram prawnych, które pozwolą zminimalizować skutki mechanizmów wolnorynkowych w odniesieniu do obrotu energią wytwarzaną ze źródeł odnawialnych, której producenci ze względu na wyższe koszty produkcji wymagają takiej ochrony (podobnie Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 8 kwietnia 1998 roku, K 10/97).

Zdaniem Sądu regulacja art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne nie narusza także zasady proporcjonalności, o jakiej mowa w Konstytucji RP, gdyż sama treść przepisu nie budzi wątpliwości co do ograniczenia nią zasady swobody działalności gospodarczej, tu rozumianej jako swobody kontraktowania. Zakres tego ograniczenia nie jest ani dorozumiany ani domniemany, gdyż wprost wynika z treści przepisu ustawy, który zawiera nakaz zakupu całej wyprodukowanej ilości energii. Natomiast konieczność sięgnięcia do reguł wykładni, czy tylko argumentacji prawnej i wnioskowania w odniesieniu do ustalenia podmiotu zobowiązanego do realizacji publicznoprawnego obowiązku nie może stanowić o naruszeniu zasady proporcjonalności, gdyż jest to typowy instrument wykorzystywany w stosowaniu prawa i nie oznacza, że ograniczenie swobody działalności gospodarczej przewidziane w art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne nie jest niezbędne lub, że nie spełnia wszystkich warunków przewidzianych we wskazanych przez powoda przepisach Konstytucji RP.

Dodać w tym miejscu należy, że w mocy pozostaje wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 lipca 2006 roku, sygn. akt P 24/05, a wywody przedstawione w uzasadnieniu wyroku pozostają aktualne. Jako, że Trybunał stwierdził zgodność art. 9a ust. 6 ustawy prawo energetyczne z Konstytucją, ponowne zwracanie się z zapytaniem o jego konstytucyjność jest bezzasadne.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów powoda wskazanych w odwołaniu w pkt. 1 lit. b i c należy podkreślić, iż zgodnie z treścią art. 5 ust 2 pkt 1 ustawy prawo energetyczne umowa sprzedaży powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: miejsce dostarczenia paliw gazowych lub energii elektrycznej do odbiorcy i ilość tych paliw lub energii w podziale na okresy umowne, moc umowną oraz warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania. Przepis art. 5 ust 2 pkt 1 ustawy prawo energetyczne ma charakter uniwersalny i musi podlegać odpowiedniej adaptacji do szczególnego typu umowy jaką jest umowa, której obowiązek zawarcia kreuje przepis art. 9a ust 6 ustawy prawo energetyczne. W pierwszym rzędzie należy więc zwrócić uwagę, że przepis ten nakłada obowiązek zakupu całej wyprodukowanej energii, a więc już z tego względu nie może wchodzić w grę określenie ilości energii.

Powoływanie się w tym wypadku przez (...) na zarzut rażącego naruszenia art. 535 i art. 353¹ k.c., z których wynika zasada swobody umów jest całkowicie bezprzedmiotowe. Zdaniem Sądu pozwany w sposób szczegółowy uzasadnił z jakich powodów i na podstawie jakich przepisów niemożliwym było zastosowanie § 5 i § 6 projektu umowy w brzmieniu zaproponowanym przez powoda. Powód nie wskazał w jaki sposób zarzucane naruszenie wpłynęło na wydane przez Prezesa Urzędu rozstrzygnięcie, jednakże należy wskazać, iż przyjęte przez pozwanego zapisy nie mogą być uznane za ograniczające zasadę swobodnego kształtowania umów. Nadto należy podkreślić, iż powoływanie się

na zasadę swobody umów, z której wynika możliwość kształtowania treści umowy co do zasady w sposób dowolny wymaga zgodnej woli obu stron stosunku prawnego, co nie występuje w przypadku przedmiotowej sprawy, a tym samym zarzut naruszenia art. 535 i art. 353¹ k.c. jest bezprzedmiotowy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie powoda orzekając jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z zasądzając od powoda, który przegrał proces w całości, na rzecz pozwanego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz na rzecz zainteresowanego 377 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z kosztem opłaty skarbowej za złożenie dokumentu stwierdzającego pełnomocnictwo.

SSO Dariusz Dąbrowski